

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ROKU 2011

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy i zgodnie z założeniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011 wiele zadań realizowanych było przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w głównej mierze zajmuje się wdrażaniem procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego, motywowaniem osób uzależnionych do podjęcia terapii, pomaganiem osobom już zmotywowanym w znalezieniu odpowiedniej dla nich formy leczenia oraz inicjowaniem przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym.

W minionym okresie komisja odbyła 27 posiedzeń, podczas których rozpatrzyła wnioski o skierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe wpływające głównie z Komisariatu Policji w Skokach, Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu, Ośrodka Pomocy Społecznej w Skokach, od kuratorów sądowych oraz członków rodzin, w których istnieje problem alkoholowy.

Komisja 97 razy zapraszała na swoje posiedzenia osoby zgłaszane jako pijące w sposób nałogowy czy szkodliwy oraz 20 razy świadków w omawianych sprawach. Wśród nich były osoby zgłaszane po raz pierwszy, te, wobec których sprawy rozpatrywane przez komisję są w toku oraz takie, co do których uzyskiwano informacje, że pomimo zastosowanego leczenia, łamią abstynencję. Wszystkie osoby mające problem alkoholowy, które stawiały się na wezwania, motywowano do podjęcia leczenia odwykowego, natomiast członków ich rodzin do wzięcia udziału w programach dla osób współuzależnionych czy grupach wsparcia.

Kilka osób uzależnionych z własnej inicjatywy zgłosiło się do członków komisji oraz gminnego koordynatora ds. uzależnień z prośbą o udzielenie pomocy w znalezieniu odpowiedniego sposobu wyjścia z nałogu.

W ramach szeroko rozumianej współpracy z sądem wynikającej z procedury zobowiązania osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, do biegłych sądowych (psychologa i psychiatry) w roku 2011 skierowano 8 spraw celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (6 przez GKRPA, 2 przez sąd).

Osoby uzależnione, wykazujące chęć dobrowolnego leczenia odwykowego kierowano do podjęcia terapii profesjonalnej w Poradni Leczenia Uzależnień w Wągrowcu, a część po konsultacji psychologicznej i określeniu stopnia zaawansowania choroby alkoholowej na leczenie w trybie stacjonarnym na oddziały uzależnień Zakładu Uzależnień w Charcicach lub Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie.

Komisja wystąpiła z 9 wnioskami do Sądu Rejonowego w Wągrowcu o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia uzależnień oraz ustanowienie dozoru kuratorskiego na czas leczenia. W związku z tym sfinansowano wymaganą w tym zakresie opłatę za znaczki sądowe na wnioski.

Wszystkie osoby uzależnione nakłaniano również do uczestnictwa w mitingach grupy samopomocowej AA „Mariola”.

W ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach pozyskiwano wywiady środowiskowe dotyczące osób uzależnionych, informacje o sytuacji materialnej rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, w tym szczególnie sytuacji dzieci. Natomiast z Komisariatu Policji w Skokach informacje dotyczące interwencji tych służb wobec osób nadużywających alkoholu oraz sprawców przemocy domowej.

Realizując założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie udzielania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom z problemem alkoholowym, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach współpracowała z Poradniami Leczenia Uzależnień w Wągrowcu i Poznaniu, wspomnianymi wyżej szpitalami oraz Poradniami „Falco” i „Hipokrates”.

Z powodu zatrucia alkoholowego osoby uzależnione kierowane były przez lekarzy pierwszego kontaktu do szpitala na oddziały detoksykacyjne.

Członkowie komisji przeprowadzili także szereg indywidualnych rozmów i spotkań z rodzinami osób uzależnionych od alkoholu, które szukają i oczekują pomocy dla swoich bliskich.

W przypadku wielu rodzin, z problemem alkoholowym wiązał się ściśle wspomniany wyżej problem przemocy, dlatego w ramach programu zrealizowano działania mające na celu przygotowanie przedstawicieli różnych służb do rozwiązywania powyższych problemów.

W tym celu zorganizowano i sfinansowano szkolenia:

„ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – jak działać skutecznie i zgodnie z prawem?- Mało teorii dużo praktyki”, które poprowadził pan Robert Lemański były kierownik Działu Programów Lokalnych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, terapeuta, koordynator gmin ds. uzależnień (17.05.2011 r.)

„ Procedura Niebieskie Karty – jak realizować zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w kontekście nowej sytuacji prawnej – Rozporządzenie Rady Ministrów 13.09.2011r.”, które poprowadziła pani Agnieszka Olszewska – prawnik, pracownik „Niebieskiej linii”, mediator rodzinny, specjalista Centrum Interwencyjnego oraz Ośrodka Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem Ministerstwa Sprawiedliwości (szkolenie zaplanowane na 29.12.2011 r. - z przyczyn obiektywnych zrealizowano 09.01.2012 r.).

Ponadto sfinansowano koszt szkolenia nowego członka komisji R.P.A. pn.

„ Jak motywować do zmiany osoby pijące alkohol szkodliwie i uzależnione, które nie chcą się zmienić”, które poprowadziła pani Jadwiga Fudała - socjolog, specjalista psychoterapii

uzależnień, kierownik Działu Lecznictwa Odwykowego i Problemów Medycznych PARPA – (14.06.2011 r.)

oraz udział koordynatora ds. uzależnień i członka komisji R.P.A. w spotkaniu szkoleniowym pełnomocników/koordynatorów gmin ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień pn.

„Strategia i działania gmin w obszarze problemów uzależnień wynikające z nowych zapisów prawnych” poprowadzone przez dr Teresę Kобрzyńską i dr Katarzynę Właśniak (7-8.11.201).

W zakresie organizacji i przeprowadzania szkoleń, Gmina współpracowała w bieżącym roku z:

- *Wielkopolską Fundacją ETOH – Centrum Edukacji i Profilaktyki Problemów Uzależnień w Poznaniu*

- *Studio Profilaktyki Społecznej w Krakowie.*

W sumie w szkoleniach uczestniczyły 52 osoby.

W okresie sprawozdawczym komisja wydała 11 postanowień – opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskie Gminy Skoki.

Omawiając działalność komisji R.P.A należy zaznaczyć jej udział w inicjowaniu wielu zadań związanych z profilaktyką takich jak: przygotowywanie różnych imprez, szkoleń i kampanii.

W roku 2011 wzorem lat ubiegłych działał Punkt Informacyjno – Konsultacyjny w Skokach. Zatrudniony było w nim dwóch psychologów, w tym jeden będący również terapeutą leczenia uzależnień, do prowadzenia z osobami uzależnionymi indywidualnych konsultacji i działań informacyjno – edukacyjnych oraz motywujących i wspierających. Pacjenci po przebytej terapii odwykowej nakłaniani byli do podjęcia terapii „after care” prowadzonej przez specjalistów terapii uzależnień w różnych placówkach odwykowych. Ponadto psycholog – terapeuta terapii uzależnień pracował z grupą kobiet, w rodzinach których nadużywa się alkoholu i występuje zjawisko przemocy domowej. Prowadził grupę edukacyjną, spełniającą również rolę wsparcia psychospołecznego dla tychże osób. Spotkania odbywały raz w miesiącu, a średnio uczestniczyły w nich 4 osoby.

Jak wynika z nadesłanych przez specjalistów sprawozdań, indywidualnych porad i konsultacji psychologicznych w roku 2011 udzielono ponad 180. Wiele z osób korzystało z nich kilkakrotnie, ale nie wszystkie osoby umówione na spotkania ze specjalistami stawily się w wyznaczonych terminach, aby udzielono im pomocy psychospołecznej, przez co blokowały miejsca dla innych potrzebujących.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym prowadzone były także działania w ramach projektu „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Skoki”, na których realizację pozyskano dofinansowanie z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ochronowego Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Oprócz dofinansowania pracy jednego

z psychologów, który udzielał również wsparcia specjalistycznego ofiarom przemocy domowej, dofinansowano porady prawnika. Konsultacje prawne udzielane były podczas 13 dyżurów i skorzystało z nich 27 osób.

Ponadto w ramach projektu dofinansowano zajęcia skierowane do dzieci z rodzin doznających przemocy domowej, głównie borykających się też z problemami alkoholowymi pt. „Dziecko – artysta o wielkim sercu”, prowadzone przez pedagoga, przeszkolonego w zakresie problematyki uzależnień i pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych. Zajęcia odbywały się od 01.09.2011 do 21.12.2011 r. i wzięło w nich udział 10 dzieci.

Sfinansowano też prowadzone przez pedagoga zajęcia z dziećmi zorganizowane w ramach grupy wsparcia „Szczęśliwe dzieciństwo”.

Do Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Skokach zakupiono pendrive „Niezbędnik KRPA” z wzorami druków i materiałami dla specjalistów i komisji R.P.A. do wykorzystania w pracy z klientami, zasilacz do komputera, prenumeratę czasopism „Świat problemów” i „Remedium”, ekran projekcyjny, gablotę wewnętrzną, naczynia, środki do utrzymania czystości w pomieszczeniach. Pokryto koszty zużycia energii elektrycznej.

W porozumieniu z Gminą Piła sfinansowano usługi Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile wykonywane na rzecz mieszkańców Gminy Skoki, polegające na zapewnieniu miejsca w ośrodku i opieki lekarskiej podczas pobytu oraz co najistotniejsze, zastosowaniu działań profilaktycznych, takich jak:

- informowanie o szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych
- informowanie o metodach leczenia choroby alkoholowej
- motywowanie do poddania się leczeniu odwykowemu
- informowanie o ruchach samopomocy.

Podjmując zadania związane z profilaktyką uzależnień, w roku sprawozdawczym z pieniędzy uzyskanych z wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych kontynuowano zajęcia opiekuńczo – wychowawcze w świetlicach środowiskowych w Pawłowie Skockim (od marca do czerwca) i Skokach (przez cały rok kalendarzowy) - zajęcia dla dzieci i młodzieży z rodzin mających różne problemy społeczne, w tym głównie problemy alkoholowe. W zajęciach w świetlicach, w ramach integracji, mogły uczestniczyć też dzieci pragnące spędzić czas wolny w sposób zorganizowany, chcące rozwijać swoje zainteresowania czy uzyskać pomoc w różnych trudnościach szkolnych i życiowych, w sytuacjach kryzysu rodzinnego i osobistego. Świetlice otwarte były we wszystkie dni powszednie, średnio przez trzy godziny po południu. Młodzież otrzymywała tam pomoc w nauce, wsparcie pedagogiczne w różnych problemach, miała zorganizowane zajęcia rekreacyjne, spożywała podwieczorki. Ponadto we współpracy z Biblioteką Publiczną w Skokach uruchomiono zajęcia profilaktyczno – plastyczne w świetlicach w Potrzebanowie i Rościnnie, do prowadzenia których z pieniędzy przeznaczonych na realizację GPPiRPA zakupiono materiały papiernicze.

W ramach programów świetlic duży nacisk kładziono na zajęcia grupowe. Prowadzone były:

- gry i zabawy edukacyjne, dzięki którym dzieci mogły poszerzać swoją wiedzę ogólną, wzbogacać słownictwo i wyobraźnię
- zajęcia z profilaktyki uzależnień dotyczące używek (alkoholu, narkotyków, papierosów)
- zajęcia z profilaktyki i promocji zdrowia
- zajęcia z pedagogiki zabawy służące rozładowaniu emocji, uczące współpracy i udzielania sobie wsparcia
- zajęcia z psychodramy
- zajęcia plastyczno – techniczne
- zajęcia sportowe
- zajęcia muzyczne
- gry i zabawy świetlicowe, konkursy, quizy, wycieczki
- zajęcia związane z kampanią profilaktyczną „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Dla wielu dzieci spotkania w świetlicy były doskonałą okazją do nawiązywania i wzmacniania relacji koleżeńskich, rozwijania współpracy w grupie rówieśniczej, spędzania czasu wolnego z dala od telewizora, komputera i używek. Opiekunowie świetlic prowadzili współpracę z rodzicami dzieci, pedagogami szkolnymi i gminnym koordynatorem ds. uzależnień.

W celu dobrego prowadzenia zajęć pokryto koszty związane z pracą wychowawców i pracami pomocniczymi np. sprzątaniem pomieszczeń czy przeglądem technicznym kserokopiarki znajdującej się w świetlicy w Skokach.

Zakupiono artykuły wyposażenia pomieszczeń do świetlicy w Skokach: telewizor i kino domowe do prowadzenia zajęć edukacyjno - profilaktycznych i rekreacyjnych oraz przepływowy podgrzewacz do wody oraz sfinansowano jego montaż i remont instalacji. Ponadto szklanki do kuchni, książki pomocne w prowadzeniu zajęć, gry, artykuły papiernicze, środki czystości. Do świetlicy w Potrzebowie zakupiono krzesła i stoły.

W ramach świetlicowych programów opiekuńczo – wychowawczych organizowane były też działania na rzecz dożywiania uczestniczących w nich dzieci - zakupiono gotowe artykuły na podwieczorki. Zakupiono też artykuły spożywcze na uroczystości okolicznościowe.

Należy stwierdzić, że zajęcia w świetlicach cieszą się coraz większym zainteresowaniem dzieci i młodzieży, a liczba ich uczestników wzrasta.

Dla 25 dzieci z grup tzw. ryzyka biorących udział w programach opiekuńczo – wychowawczych w świetlicach, programie grupy wsparcia „Szczęśliwe dzieciństwo”, korzystających w jakikolwiek inny sposób z pomocy psychologicznej, pedagogów szkolnych czy OPS zorganizowano kolonię letnią w Łebie - Nowęcinie (w terminie 23.06-02.07.2011r.) pomagając dzieciom w odreagowaniu napięć i traumy. Realizatorem tego zadania była wyłoniona w drodze konkursu organizacja pozarządowa - Polskie Towarzystwo Krajoznawcze z Zielonej Góry.

Ta sama organizacja w terminie 18.08 – 31.08.2011 r. 20 dzieci z Gminy Skoki nieodpłatnie zabrała na kolonie do Bazy Kolonijnej „Bryzka” w Rewalu. W trakcie trwania turnusów zorganizowano krajoznawcze wycieczki wyjazdowe oraz piesze, imprezy: integracyjne, sportowe, turystyczne, rekreacyjne, artystyczne, ogólnorozwojowe oraz zajęcia profilaktyczno – terapeutyczne realizowane według programów autorskich, takich jak:

- Kraina Stumilowego Lasu
- Sport tak, nałóg - nie
- Wspomaganie dzieci z rodzin niewydolnych społecznie i ekonomicznie.

W 2011 roku podobnie jak w latach ubiegłych na terenie gminy zorganizowano kampanię profilaktyczną „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. W jej ramach propozycje organizatorów ogólnopolskiej edycji poszerzono o przedsięwzięcia gminne. Patronat honorowy nad kampanią objął Burmistrz Miasta i Gminy Skoki, natomiast patronat medialny redakcja „Wiadomości Skockich”. Powołano szkolnych koordynatorów kampanii, którzy zajmowali się upowszechnianiem idei kampanii oraz organizacją działań odbywających się pod jej hasłami. Całość kampanii koordynował gminny koordynator ds. uzależnień.

Oprócz konkursów proponowanych przez Stowarzyszenie Dziennikarzy i Producentów Radiowych oraz Fundację „Trzeźwy Umysł”, od kwietnia do grudnia 2011 w ramach gminnej edycji kampanii zrealizowano m.in.

- Dni Ziemi w szkołach
- konkursy dla uczniów w szkołach
- marsz profilaktyczny ulicami miasta zorganizowany przez społeczność Gimnazjum w Skokach
- V Rowerowy Rajd Radości połączony z pobytem dzieci i ich rodziców w wiosce indiańskiej i udziałem w programie promującym zdrowy styl życia (edukacyjno – rekreacyjnym)
- konkursy z okazji Dni Sportu Szkolnego.

W ramach krzewienia idei kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł” zorganizowano IV Gminny Przegląd Spektakli Profilaktycznych, w którym wzięło udział 13 grup teatralnych ze szkół i świetlic funkcjonujących na terenie Gminy Skoki. Przegląd zgromadził ponad 150 wykonawców. Spektakle dotyczyły tematów trudnych i pokazały m.in. jak alkohol niszczy życie rodzinne, jak niszczy dzieciństwo i jaki ślad pozostawia w psychice młodego człowieka, w jaki sposób alkohol i papierosy wpływają nie tylko na zdrowie, ale także na nasze relacje z otoczeniem. Poruszane były tematy dotyczące wolności, prawdy, domu, nadziei i miłości, przemocy, problemu uzależnienia od alkoholu, komputera, narkotyków oraz ich konsekwencji: przestępczości, prostytucji, HIV. Spektakle związane były też z promocją zdrowego stylu życia wśród różnych grup społecznych.

W ramach przeglądu zakupiono pamiątkowe statuetki i nagrody dla grup teatralnych (DVD, radiomagnetofony), słodkie upominki dla uczestników oraz drobne upominki w postaci płyt CD z muzyką dla instruktorów oraz artykuły spożywcze na podwieczorek. Sfinansowano

obsługę techniczną przeglądu oraz sprzątanie pomieszczeń użytych na ten cel przez Bibliotekę Publiczną w Skokach.

Relacje z podejmowanych działań wraz ze zdjęciami, listy osób nagrodzonych w konkursach oraz inne informacje dotyczące kampanijnych przedsięwzięć były na bieżąco umieszczane na stronie internetowej Gminy oraz w gazecie lokalnej „Wiadomościach Skockich”.

Ponadto sfinansowano nagrody dla laureatów konkursów zorganizowanych w szkołach w ramach tejże kampanii:

- nagrody książkowe na nagrody dla laureatów konkursu na pracę literacką o uzależnieniach,
- nagrody dla uczestników konkursów plastycznych.

Ponadto w ramach realizacji zadań GPPiRPA zakupiono artykuły na imprezę profilaktyczną dla osób niepełnosprawnych promującą zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej połączoną z edukacją dorosłych z zakresu profilaktyki FAS.

Zakupiono cukierki dla dzieci na imprezę mikołajkową organizowaną przez grupę wsparcia „Szczęśliwe dzieciństwo”.

Sfinansowano przewóz 49 członków rodzin z problemem alkoholowym na IX Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu.

W celu edukacji publicznej zakupiono pakiety materiałów do prowadzenia kampanii edukacyjno - profilaktycznych: *Zachowaj Trzeźwy Umysł, Odpowiedzialny kierowca, Postaw na rodzinę*.

Do prowadzenia i promocji poszczególnych kampanii sfinansowano wykonanie banerów z logiem przedsięwzięć.

Ponadto sfinansowano zakup breloków i opasek odblaskowych z hasłami kampanijnymi do wykorzystania na imprezach promujących trzeźwość wśród kierowców oraz bezpieczeństwo na drogach i wykorzystano do organizacji Orkiestrowego Patrolu na finał WOŚP – przedsięwzięcia edukującego społeczność lokalną w zakresie bezpieczeństwa na drodze, zainicjowanego przez GKRPA we współpracy z Policją oraz Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Antoniewie.

Sfinansowano też 2 edycje szkoleniowego programu edukacyjno – profilaktycznego dla rodziców młodzieży gimnazjalnej pt. „ Jak rozmawiać – warsztat dotyczący uzależnień i komunikacji” zrealizowanego przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie w dniu 22.11.2011 r.

Ponadto w ramach organizowania pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach oraz gminnego koordynatora ds. uzależnień poprzez zapewnienie warunków lokalowych, sprzętowych i materiałowo - technicznych sfinansowano zakup artykułów papierniczych, biurowych oraz rozmowy telefoniczne, związane z realizacją zadań wynikających z programu. Ponadto delegacje i pracę członków GKRPA.

Sfinansowano też usługi kurierskie i logistyczne związane z dostarczaniem zamówionych artykułów i sprzętu.

W bieżącym roku komisja R.P.A nie kontrolowała punktów sprzedaży, jednakże bardziej kompleksowa kontrola z udziałem pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Skokach odpowiedzialnego za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz naliczanie za nie opłat, planowana jest na rok 2012.

Wydatki związane z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2011:

Pierwotnie planowana kwota na realizację zadań wynikających z GPPiRPA wynosiła **93. 200,00-zł**

Po doliczeniu środków niewykorzystanych w roku 2010 i w związku z wpłynięciem środków z wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyższych niż pierwotnie planowane i ich dochwaleniu przez Radę Miejską Gminy Skoki kwota ostateczna wyniosła **129. 900,00-zł**

Kwota wydatkowana w roku 2011 **125 .364,16-zł**

Kwota, która nie została wykorzystana **4.535,84-zł**

W roku 2011 w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowano poniższe zadania:

1. Ponoszenie kosztów związanych z kierowaniem osoby uzależnionej na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu **2.480,00-zł**

oraz związanych ze złożeniem przez GKRPA wniosku o wszczęcie przez sąd postępowania w przedmiocie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego **360,00-zł**

2. Działania podejmowane przez Gminę Piła wobec osób nietrzeźwych z terenu Gminy Skoki (m.in. motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego) – pomoc finansowa – dotacja **170,00-zł**

3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i gminnego koordynatora ds. uzależnień w tym: **25.416,44-zł**

- finansowanie wykonywania zadań przez jej członków **24.305,58-zł**

- materiały związane z obsługą prac komisji **300,00-zł**

- koszty telefonu wykorzystywanego na realizację zadań wynikających z GPPiRPA **67,74-zł**

- delegacje **313,12-zł**

- szkolenia członków komisji i gminnego koordynatora **430,00-zł**

4. Finansowanie i organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin należących do grupy tzw. ryzyka - dotacja	15.000,00- zł
5. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób zajmujących się na terenie gminy rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie w tym:	5.493,86- zł
- usługi szkoleniowe	5.000,00- zł
- zakup artykułów do organizacji szkoleń w tym artykułów spożywczych do serwisu kawowego	493,86- zł
6. Szkoleniowy program edukacyjno – profilaktyczny dla rodziców młodzieży gimnazjalnej	1.300,00- zł
7. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz doznających przemocy domowej prowadzonego w ramach zadania zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej w tym :	17.077,78- zł
- prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego i prawnego) oraz grupy wsparcia	12.670,30- zł
- opłacenie energii elektrycznej	1.176,51- zł
- doposażenie lokalu, w którym działa Punkt w niezbędny sprzęt biurowy, komputerowy, wyposażenia wnętrz, naczynia, materiały edukacyjne np. czasopisma, ulotki, plakaty, broszury, filmy, środki do utrzymania czystości itp.	3.230,97- zł
8. Prowadzenie zajęć z dziećmi pochodzącymi z rodzin doznających przemocy i mających problem alkoholowy pn. „ Dziecko – artysta o wielkim sercu”	1.680,00- zł
9. Zajęcia edukacyjno – profilaktyczno - wychowawcze z dziećmi pochodzącymi z rodzin z problemami uzależnień prowadzone w ramach grupy wsparcia „Szczęśliwe dzieciństwo”	490,00- zł
10. Prowadzenie świetlic środowiskowych w tym:	36.750,00- zł
- prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych	10.627,94- zł
- prace pomocnicze (sprzątanie pomieszczeń)	5.237,05- zł
- okresowy przegląd kserokopiarki	167,28- zł

- remont instalacji i montaż podgrzewacza do wody	180,00-zł
- zakup materiałów do prowadzenia zajęć, książek, środków czystości, naczyń itp.	3.228,80-zł
- zakup komputera stacjonarnego i oprogramowania do świetlicy w Skokach	3.349,00-zł
- wyposażenie pomieszczeń świetlicy w Skokach	2.299,00-zł
- zakup artykułów na dożywianie dzieci	3.541,08-zł
- zakup krzeseł i stołów do świetlicy w Potrzebianowie wraz z ich dowozem (usługą kurierską)	8.119,85-zł

11. Zakup nagród i innych artykułów do konkursów, przeglądów, turniejów, koncertów, festynów, zajęć pozalekcyjnych w związku z podejmowaniem działań promujących zdrowy styl życia, organizacją imprez trzeźwościowych

7.149,46-zł

12. Podejmowanie działań promujących zdrowy styl życia – organizacja imprez trzeźwościowych i profilaktycznych – usługi

2.496,00-zł

13. Zakup materiałów edukacyjnych i innych artykułów do organizacji kampanii profilaktyczno – edukacyjnych

6.150,00-zł

Ponadto:

Prace pomocnicze (sprzątanie pomieszczeń po IV Gminnym Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych)	646,53-zł
Obsługa techniczna Przeglądu	699,99-zł
Wykonanie banerów reklamowych do kampanii profilaktycznych	1.142,67-zł
Zakup filmów profilaktycznych	799,94-zł
Opłacenie kosztów usług logistycznych itp.	61,49-zł

Razem: **125.364,16-zł**